

**Силабус навчальної дисципліни
"ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В ЕЛЕКТРОННИХ
КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖАХ"**

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового освітнього компоненту на третьому курсі навчання
Курс	III (третій)
Семестр	VI (шостий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	5 кредитів / 150 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Нормативно-правове та технічне забезпечення захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах та мережах
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Надання курсантам необхідного обсягу теоретичних знань та практичних навичок, які необхідні для виконання обов'язків за посадами у частинах та підрозділах, що мають на озброєнні засоби зв'язку, обчислювальну техніку та автоматизовані системи, які оброблюють інформацію з обмеженим доступом, а також підготувати курсантів до самостійного освоєння нових засобів захисту інформації
Чому можна навчитися (результати навчання)	Володіти методичними навичками, навичками саморозвитку і самоосвіти протягом життя, вивчення та використання передового досвіду професійної діяльності. Застосовувати принципи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах Збройних Сил України. Виконувати налаштування, розгортання та експлуатацію радіорелейних, тропосферних, супутникових систем передачі військового призначення та самостійно опанувати нові зразки техніки.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність опанувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел. Здатність опанувати основні принципи функціонування систем захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних мережах Збройних Сил України. Здатність вирішувати практичні задачі налаштування, розгортання та експлуатації радіорелейних, тропосферних та супутникових систем передачі військового призначення, самостійно опанувати нові зразки техніки.

<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст навчальної дисципліни:</p> <p>Змістовний модуль 1. Технічний захист інформації в ІКС Основні поняття захисту інформації. Технічні канали витоку інформації. Класифікація засобів захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах. Методи і засоби захисту інформації від витоку технічними каналами. Організація пошуку електронних пристроїв перехоплення інформації з урахуванням бойового досвіду. Організація контролю за станом технічного захисту інформації. Комплекс технічного захисту інформації на об'єкті інформаційної діяльності. Організація захисту інформації від витоку акустичними каналами. Порядок організації технічного захисту інформації в ЗС України.</p> <p>Змістовний модуль 2. Криптографічні методи захисту інформації Введення в криптографію. Дослідження властивостей операцій за модулем. Принципи побудови та аналізу симетричних криптографічних систем. Принципи побудови шифрів. Дослідження властивостей лінійних регістрів зсуву. Загальні поняття асиметрично-ключових криптосистем. Криптографічна система RSA. Стандарти функції гешування. Загальні положення про цифровий підпис. Застосування криптографічних протоколів.</p> <p>Змістовний модуль 3. Захист інформації в комп'ютерних мережах Забезпечення захисту інформації в ІТС. Типові вразливості систем. Атаки на комп'ютерні мережі. Шкідливе програмне забезпечення. Захист від атак та шкідливого програмного забезпечення. Віртуальні захищені мережі. Безпека мобільних комунікаційних пристроїв. Підвищення безпеки використання мобільних пристроїв.</p> <p>Види занять: лекції, групові, практичні</p> <p>Методи навчання: словесні, наочні, практичні; індукція, дедукція; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі; пояснення педагога, самостійна робота.</p> <p>Форми навчання: очна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Вища математика; Фізика.</p>
<p>Постреквізити</p>	<p>Засоби криптографічного захисту інформації в спеціальних інформаційно-комунікаційних системах, Експлуатація засобів криптографічного захисту інформації в спеціальних мережах</p>

Рейтингова система оцінювання (PCO) з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка здобувачів вищої освіти з кредитного модуля (навчальної дисципліни), складається з балів: відповіді на групових заняттях; виконання практичних завдань; штрафні та заохочувальні бали; відповідь на екзамені.

Розподіл балів кредитного модуля

Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр	Рейтинговий бал з кредитного модуля за екзамен	Сума
60	40	100

Умови допуску до екзамену

Здобувач вищої освіти допускається до екзамену, якщо він до початку екзамену ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Рейтинговий бал з кредитного модуля за семестр має бути не менше ніж 35% від суми вагових балів контрольних заходів протягом семестру.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру набрав менше ніж 21 бал, до екзамену не допускається і повинен підвищити свій рейтинговий бал (суму балів) з кредитного модуля за семестр за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу.

Переведення середньої зваженої рейтингової оцінки (в балах) до оцінок за розширеною (національною) шкалою

Значення R	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	відмінно
80 - 89	дуже добре
65 - 79	добре
55 - 64	задовільно
50 - 54	достатньо
35 - 49	незадовільно
1 - 34	неприйнятно

Дотримання академічної доброчесності

Дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників інституту визначено Кодексом академічної доброчесності Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут. Факт ознайомлення з Кодексом академічної доброчесності Інституту та їх зобов'язання щодо дотримання норм цього Кодексу фіксується підписанням усіх категорій здобувачів вищої освіти та співробітників інституту Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності.

Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію ВІТІ	Науково-технічна бібліотека ВІТІ: 1. Толстих В.А. Системи технічного захисту інформації: навчальний посібник. Ч.І / В.А. Толстих, С.О. Клімович, А.В. Балан, О.В. Загоровець, В.В. Мартинюк – К.: ВІТІ, 2023, - 216 с. 2. Балан А.В., Клімович С.О., Толстих В.А., Загоровець О.В., Хорошко В.О. Навчальний посібник. Ч.І “Комплексні системи захисту інформації: проектування, впровадження, супровід”. – К., ВІТІ, 2023. 186 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Спеціалізована аудиторія для проведення групових та практичних занять, мультимедійний проектор, ПЕОМ
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Екзамен
Кафедра	Захист інформації в телекомунікаційних системах та мережах
Факультет	Телекомунікаційних систем
Викладач(и)	КЛІМОВИЧ СЕРГІЙ ОЛЕГОВИЧ Посада: начальник кафедри Вчене звання: Науковий ступінь: кандидат технічних наук Профайл викладача: Тел.: 444-12 E-mail: robota_ks@ukr.net Робоче місце: 438* ТОЛСТИХ ВАСИЛЬ АНАТОЛІЙОВИЧ Посада: старший викладач кафедри Вчене звання: Науковий ступінь: Профайл викладача: Тел.: 444-12 E-mail: tolstich1972@ukr.net Робоче місце: 442* БАЛАН АНДРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ Посада: викладач кафедри Вчене звання: Науковий ступінь: Профайл викладача: Тел.: 444-12 E-mail: bsbmps@gmail.com Робоче місце: 442*
Оригінальність	Авторський курс
Лінк на дисципліну	http://modle.viti.edu.ua